

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **V.O.**
státní příslušnost Ukrajina
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2022, č. j. OAM-84/LE-VL17-VL16-R2-2021, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 15. 7. 2022, č. j. OAM-84/LE-VL17-VL16-R2-2021 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10 200 Kč k rukám advokáta Mgr. Ladislava Barty, sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 23. 8. 2022 domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce namítl, že nebyly naplněny podmínky dané ustanovením § 25 písm. j) zákona o azylu, když ze správního spisu je zřejmé, že závěr žalovaného o tom, že nelze zjistit místo pobytu žalobce, byl minimálně zcela předčasný a postup žalovaného je nepřezkoumatelný. Žalobce zdůraznil, že podmínkou naplnění ustanovení § 25 písm. j) zákona o azylu je to, že nelze zjistit místo pobytu žalobce, nikoliv, že místo pobytu žalobce není známo. Skutečnost, že místo pobytu žalobce nelze zjistit, je přitom žalovaný povinen přezkoumatelně odůvodnit. Žalobce dále připomněl, že § 25 písm. j) zákona o azylu je obdobný úpravě § 33 písm. b) zákona o azylu, podle kterého soud řízení o žalobě zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany.
3. K aplikaci citovaného ustanovení žalobce připomněl judikaturu NSS, zejm. rozsudek ze dne 26. 5. 2005, č. j. 7 Azs 271/2004-58.
4. Podle žalobce nadto pro naplnění podmínek § 25 písm. j) zákona o azylu je povinností žalovaného vyvinout určité úsilí pro zjištění eventuální nemožnosti zjištění místa pobytu žalobce, přičemž ze správního spisu nevyplývá, jakým způsobem žalovaný k této své povinnosti přistoupil. S ohledem na to, že žalobce byl v řízení zastoupen advokátem, bylo povinností žalovaného dotázat se na místo pobytu žalobce právě jeho.
5. Zároveň je podle žalobce zcela nepřezkoumatelný závěr o tom, že na základě dosud zjištěného stavu věci nebylo lze rozhodnout.
6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout; uvedl, že trvá na správnosti vydaného rozhodnutí a odkázal na něj. Připomněl, že žalobce byl hlášen k pobytu v Pobytovém středisku Havířov a poslední místo hlášeného pobytu na propustce bylo na adrese X. Toto poslední místo hlášeného pobytu bylo platné do 6. 7. 2022. Žalobce se však poté do pobytového střediska již nedostavil a nepožádal o povolení bydlení na propustce. O tomto svévolném odchodu byl správní orgán informován, načež přistoupil k vydání napadeného rozhodnutí. O všech krocích byl informován právní zástupce žalobce.
7. Žalovaný dále uvedl, že žalobní námitka, že žalovaný nezdůvodnil, proč za stávající situace nemohl ve věci rozhodnout, není opřena o žádný zákonný důvod a žalobce nemůže správnímu orgánu diktovat, zda jsou podklady pro vydání rozhodnutí dostačující. Žalovaný dále navrhl, aby soud řízení zastavil podle § 33 písm. b) zákona o azylu, neboť nelze zjistit místo pobytu žalobce.

Zjištění z obsahu správních spisů

8. Ze správních spisů soud zjistil, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal dne 23. 7. 2021. O jeho žádosti nejprve rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 9. 2021, kterým byla

žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Toto rozhodnutí bylo k žalobě žalobce zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 3. 2022, č. j. 62 Az 40/2021-38. Proti tomuto rozsudku si žalovaný nepodal kasační stížnost.

9. Ze správního spisu dále zcela jednoznačně vyplývá, že žalovaný od doby, kdy nabyl právní moci citovaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě (tedy od 1. 5. 2022), neučinil až do vydání napadeného rozhodnutí žádný úkon. Ve spise se nachází pouze úřední záznam ze dne 15. 7. 2022, jehož obsahem je konstatování, že na základě hlášení Správy uprchlických zařízení bylo správním orgánem zjištěno, že žalobce dne 7. 7. 2022 svévolně opustil Pobytové středisko Havířov a jeho další pobyt není znám.
10. Následně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, ve kterém pouze s odkazem na sdělení Správy uprchlických zařízení uzavřel, že jsou naplněny podmínky podle § 25 písm. j) zákona o azylu, když žalovanému není známo místo pobytu žalobce a na základě dosud zjištěného stavu věci nelze o žádosti rozhodnout, neboť aktuálně shromážděné podklady neumožňují zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
12. Podle § 25 písm. j) zákona o azylu se řízení zastaví, nelze-li zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a na základě dosud zjištěného stavu věci nelze rozhodnout.
13. Z citovaného ustanovení vyplývá, že jej lze aplikovat při kumulativním splnění dvou podmínek – **nelze zjistit** místo pobytu žadatele a zároveň, **nelze** na základě dosud zjištěného stavu věci rozhodnout.
14. Předně, podle krajského soudu nelze shledat jako dostatečný závěr žalovaného, že *nebylo možno zjistit* místo pobytu žalobce. Takový závěr nemá v žádném případě oporu ve spise. Žalovaný totiž pobyt žalobce vůbec nezjišťoval. Ačkoli podmínkou aplikace § 25 písm. j) zákona o azylu je nemožnost zjištění pobytu žadatele, konstatoval žalovaný, že mu pobyt žadatele *není znám*. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 3. 2022, č. j. 10 Azs 482/2021-28, uvedl, že „nelze ztotožňovat ‘nemožnost’ zjistit místo pobytu a pouhou neznalost’ místa pobytu žadatele. Rozhodnou skutečností pro zastavení řízení není momentální neznalost místa pobytu žadatele, ale to, že takové místo nelze zjistit. Ze slovního spojení užitého zákonodárcem vyplývá povinnost ministerstva i soudu pokusit se zjistit místo pobytu žadatele. Až v případě, že se toto místo zjistit nepodaří, je naplněna podmínka zastavení řízení (rozsudek ze dne 26. 5. 2005, č. j. 7 Azs 271/2004-58, č. 707/2005 Sb. NSS)“.
15. Citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 482/2021-28 dává jednoznačnou odpověď i na související argumentaci žalobce uplatněnou ve vyjádření žalobce o neplnění povinností vyplývajících z § 82 zákona o azylu žalobcem. Z odůvodnění tohoto rozsudku se podává, že „žadatel je povinen hlásit změnu místa pobytu (přesněji řečeno má povinnost žádat o změnu místa hlášeného pobytu, viz § 77 odst. 2 zákona o azylu). Pokud však žadatel povinnost dle § 77 odst. 2 zákona o azylu poruší, nic to nemění na povinnosti ministerstva aktivně zjišťovat místo aktuálního pobytu žadatele předtím, než řízení eventuálně zastaví dle § 25 písm. j) zákona o azylu. Zákon totiž porušení povinnosti žadatele dle § 77 odst. 2

zákonu o azylu se zastavením řízení nijak nespojuje. V každém případě se samozřejmě žadatel vystavuje riziku, že pokud tuto povinnost poruší, nebude možné jeho pobyt dohledat (což nakonec k zastavení řízení povede) [...] Na závěr NSS k této věci doplňuje, že opuštění pobytového střediska v rozporu s pravidly stanovenými v zákoně o azylu může být dle okolností přestupkem, za který lze žadateli udělit pokutu [§ 93 odst. 3 písm. m), odst. 7 zákona o azylu]. Zákon však ani s tímto porušením povinnosti žadatele nespojuje zastavení řízení.“

16. Již z uvedeného vyplývá, že žalovaný postupoval zcela v rozporu se zákonem a pro svůj závěr o nemožnosti zjistit místo pobytu žalobce nemá jakékoli podklady, neboť ničeho v tomto směru nečinil a nezjišťoval. Přitom, jak správně namítl žalobce v žalobě, mohl se obrátit minimálně na právního zástupce žalobce s dotazem ohledně místa jeho pobytu. Již z tohoto důvodu nemůže napadené rozhodnutí obstát.
17. Zároveň považuje krajský soud za zcela nepřezkoumatelný závěr žalovaného o tom, že na základě dosud zjištěného stavu věci nelze o žádosti rozhodnout, neboť aktuálně shromážděné podklady neumožňují zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný je totiž povinen srozumitelně odůvodnit svůj postup; není možné se spokojit s naprosto obecnou nic neříkající frází.
18. Závěrem krajský soud uvádí, že nebylo na místě, aby soud zastavil řízení podle § 33 písm. b) s. ř. s., neboť to předpokládá obdobně jako v případě aplikace § 25 písm. j) zákona o azylu nemožnost zjistit místo pobytu žadatele, nikoli skutečnost, že pobyt není znám. Krajský soud v průběhu řízení o žalobě jednak vyzval k součinnosti Policii ČR a jednak především vyzval samotného žalobce ke sdělení, zda trvá na žalobě. Tato výzva byla žalobci doručena dne 18. 10. 2022 na adresu X, kde si ji žalobce osobně převzal. Za uvedené situace tudíž nelze konstatovat, že místo pobytu žalobce nelze zjistit.

Závěr a náklady řízení

19. Krajský soud tedy uzavírá, že napadené rozhodnutí neobstojí, neboť žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, když žádným způsobem nezjišťoval místo pobytu žalobce; zároveň je napadené rozhodnutí v části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Krajský soud proto napadené rozhodnutí podle spojení s § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s.
20. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří náklady právního zastoupení advokátem, a to:

- odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby, § 7, § 9 odst. 4 písm. d)
 1) příprava a převzetí věci
 2) sepsí žaloby
 3) replika k vyjádření žalovaného
 9 300 Kč
- paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon § 13 odst. 4
 vyhl. č. 177/1996 Sb.

při shora uvedených úkonech právní
pomoci

900 Kč

Celkem

10 200
Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 29. listopadu 2022

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce